

Stortingsmelding om bærekraftige byer og sterke distrikter – innspill fra Kristiansand kommune.

Regjeringen har startet arbeidet med en ny stortingsmelding om bærekraftige byer og sterke distrikter. Det er positivt at regjeringen vil se by- og distriktspolitikk i sammenheng. Samtidig er det en fare i en slik forenkling at by-perspektivet forsvinner eller blir utydelig, spesielt innen næringspolitikken. Parallelt jobbes det med kommune- og regionreformer som også vil ha stor betydning for politikkutforming, rolleutforming og ansvars plassering, og dermed må sees i sammenheng. Dette innspillet tar utgangspunkt i nærings- og samfunnsutviklingsperspektivet. Innspillet har vært drøftet i KS storbynettverk for næringsliv og kunnskapsbyer, men er rådmannen i Kristiansand kommune sitt innspill.

Hvorfor satse på storbyene i den nye regionalmeldingen? Kort oppsummert.

Norge har i liten grad hatt en tydelig bypolitikk i et verdiskapingsperspektiv. Det er heller distriktsperspektivet eller et bredt regionalutviklingsperspektiv som har dominert.

Produktivitetskommisjonen understreker byenes betydning og understreker den sterke sammenhengen mellom produktivitet og urbanisering. Urbanisering er dels et resultat av økt produktivitet og dels en viktig faktor som kan fremme produktivetsvekst. En økende andel av Norges befolkning bor i store og mellomstore byregioner. Hvordan byene og byregionene utvikler seg har derfor stor betydning for nasjonens utvikling. Produktivitetseffekten henger sammen med byenes rolle i den globale økonomien. Byene har særlig gode forutsetninger for kobling, deling og læring, dvs. å utnytte såkalte agglomerasjonseffekter eller bygevinster.

Storbyene har en viktig rolle som nærings- og samfunnsutvikler, også i samspill med omlandet og distriktene. I kraft av sine ressurser og rolle fungerer byene som bindeledd mellom lokale, nasjonale og internasjonale aktører, uten at dette er tydeliggjort nok verken i nasjonal politikk eller resultert i utforming av konkrete virkemidler. Etter Storbyprosjektet Innovasjon 2010 har det i liten grad vært en tydelig storbyvinkling i den nasjonale næringspolitikken. Den nye Stortingsmeldingen må utarbeide en tydeligere storbypolitikk med egne virkemidler for storbyene.

I arbeidet med ny stortingsmelding nevnes fire tematiske innsatsområder:

1. Vekstkraftige bo- og arbeidsmarkeder i hele landet
2. Distriktspolitikk under nye forutsetninger

3. Samordnede løsninger og attraktive bymiljø
4. utfordringer for hovedstadsregionen

Som en rød tråd i notatet legges det vekt på de store omstillingene (olje, demografi og klima) og behovet for en ny politikk knyttet til bærekraftig vekst og verdiskaping. De tema og utfordringer som KMD har nevnt i sitt diskusjonsnotat, henger direkte og indirekte sammen med storbyenes rolle og utviklingsbetingelser. Regjeringen stiller flere konkrete spørsmål, storbyene tar utgangspunkt i tre av dem:

1. Hvordan kan stat, kommuner og fylkeskommuner legge til rette for et konkurransedyktig næringsliv og tilgang på kompetent arbeidskraft i lokale arbeidsmarkeder med ulike utfordringer?
2. Hvordan kan stat og fylkeskommune bidra til at en attraktiv og velfungerende by i større grad skaper ringvirkninger og bærekraftig vekst i sitt funksjonelle omland?
3. Hvordan kan staten bli en bedre samarbeidspartner for byene og bidra til å forsterke deres tiltak for å få klimautslippene ned, bokvaliteten opp og nytt liv i sentrum?

1. Hvordan kan stat, kommuner og fylkeskommuner legge til rette for et konkurransedyktig næringsliv og tilgang på kompetent arbeidskraft i lokale arbeidsmarkeder med ulike utfordringer?

De større byregionene i Norge har både evne og vilje til å ta en tydelig rolle i å videreutvikle et konkurransedyktig næringsliv, men det krever et mer likeverdig samarbeid med stat og fylker. Det innebærer også en anerkjennelse av storbyenes spesielle stilling og utfordringer.

Med konturene av et nytt norsk regionkart med færre og større regioner blir det enda viktigere med en tydeligere rolle og arbeidsdeling, der storbyene i kraft av nærhet og kunnskap til eget næringsliv og ikke minst de svært levende nyskapingssmiljøene må gis virkemidler til å bidra til vekst og internasjonalisering.

Kommunene har en rolle i arbeidet med å fremme entreprenørskapskultur og har ansvar for å sikre et likeverdig tjenestetilbud lokalt. Kommunene fungerer ofte som førstelinjetjeneste for bedrifter og personer som trenger hjelp til etablering eller videreutvikling av sine foretak

Nye globale trender innen entreprenørskap slik som f.eks gründerhub`er og kontorfellesskapsløsninger (*coworkingspace*) er urbane fenomen nettopp fordi de krever en viss kritisk masse.

Sosialt entreprenørskap oppstår i rommet mellom offentlig sektor, markedet og frivillig sektor. Sosiale entreprenører benytter forretningsmessige metoder og forsøker å skape verdier ved å møte sosiale utfordringer og samfunnsproblemer på innovative måter. Offentlig sektor er ofte en stor, og i mange tilfeller eneste kunde for sosiale entreprenører. De større byene i Norge forholder seg positivt til disse trendene men har få virkemidler til å bidra.

Hvordan kan stat og fylkeskommune bidra til at en attraktiv og velfungerende by i større grad skaper ringvirkninger og bærekraftig vekst i sitt funksjonelle omland?

1.1 Storbyenes interaksjon med sitt omland - eksempler

I denne sammenheng kan det skilles mellom hvordan storbyene som geografi, og da spesielt kunnskapsmiljøene, og storbyene som kommune samhandler med omlandet. Vår påstand at

begge deler har vært i vekst det siste tiåret, og at det er all grunn til å tro at denne veksten vil fortsette.

Noen eksempler fra hvordan kunnskaps-/utviklingsmiljøene i Kristiansand skaper ringvirkninger og vekst.

- **Universitetet i Agder (UiA)** er en av de største regionale kunnskapsinstitusjonene i Agderfylkene. UiA har campus i Kristiansand (8500 studenter) og Grimstad (3500) innen ulike typer studier. UiA har en viktig regional oppgave med å utdanne og sikre kompetent og relevant arbeidskraft til hele regionen. UiA har også et utstrakt samarbeid med en rekke bedrifter og virksomheter i både privat og offentlig sektor og i forskningsinstitutter.
- UiA og **Sørlandet sykehus** (avdelinger i Flekkefjord, Arendal og Kristiansand) samarbeider tett om utdanning, forskning og fag- og kunnskapsutvikling både regionalt og nasjonalt.
- UiA har et nært samarbeide med de største private virksomhetene i regionen som har organisert seg i klynger for å fremme samarbeid i klyngen og mellom klyngen og andre eksterne partnere. Bedriftene som utgjør disse klyngene er lokalisert i hele Agder.
- **GCE NODE** omfatter i dag 74 bedrifter i hele regionen og er en verdensledende teknologiklynge innen energi og maritim industri. UiA har i tett samarbeid med GCE NODE (klyngen) klart å utvikle Masterutdanning og PhD-grad innen mekatronikk ved UiA. UiA og klyngen har også sammen klart å etablere Mechatronics Innovation Lab. MIL vil bli en del av den nasjonale infrastrukturen for pilot-testing og eksperimentell utvikling av produkter, systemer og tjenester.
- **NCE Eyde** er klyngeorganisasjonen for prosessindustribedrifter i Agder. Kjernemedlemmene er prosessindustribedrifter. Eksempler er Elkem og Glencore i Kristiansand som produserer spesialiserte materialer og kjemikalier til verdensmarkedet slik som silisium og nikkell. UiAs forskere og studenter utgjør viktige utviklingspartnere for klyngen og bedriftene. Bedriftene i NCE Eyde driver FoU-virksomhet for nesten 300 millioner kroner årlig.
- **UiA** startet i 2015 opp fellesprosjektet «**Future Robotics**» som startet opp i 2015. Universitetet i Agder er prosjekteier og samarbeider med EYDE-nettverket, GCE-NODE, SINPRO (Senter for innovativ design og produksjon i Mandal), DIGIN (IT klynge i Agder) og STN (Sørlandssportens Teknologinettverk i Gjerstad og Risør).
- **Teknova**, landets yngste naturvitenskaplige forskningsinstitutt, er et resultat av et samarbeid mellom Universitetet i Agder, Agderforskning, og verdensledende industriselskaper lokalisert i regionen. Teknova driver FoU i tett samarbeide med klyngene og leverandørindustrien i regionen.
- **Agderforskning**, som har 43 ansatte og mer enn 40 millioner kroner i omsetning, driver oppdragsforskning innen samfunnsvitenskap, er delvis eid av Universitetet i Agder.
- Agderforskning har hatt en viktig rolle i hele regionen siden tidlig 1980 tallet og

Eksemplene viser at kobling mellom kunnskapsmiljøer i landsdelshovedstaden Kristiansand, med naturressurser, næringsliv og samfunnsliv i omlandet aktivt bidrar til positive ringvirkninger. Slik samhandling må utvikles ytterligere for å sikre sterkere næringsutvikling både i by og i omland. Men det betinger at regionhovedstaden styrkes og ikke svekker sin rolle som bidragsyter. Helt sentralt er byenes rolle i å utvikle attraktive miljøer for kunnskapsbasert næringsliv. For å realisere dette potensialet må byene være store nok til å romme både et mangfoldig næringsliv og kunnskapsmiljøer. For at Agder i fremtiden skal

være en attraktiv region for etterspurt og viktig kompetanse, må tilgangen til universitets og høyskole, til andre forskningsmiljøer, til sykehus, til kunnskapsbasert næringsliv og et stort utvalg av kunnskapsarbeidsplasser og støttende funksjoner bidra til å tiltrekke seg slik kompetanse. Kristiansand har forutsetninger for å være en slik 'hub' for kompetanse i regionen, men trenger virkemidler og en nasjonal storbypolitikk der en faktisk ønsker å styrke regionhovedstadens rolle og ikke motsatt.

Noen eksempler fra Kristiansand kommune sin rolle ovenfor omlandet:

- Som landsdelssenter for regionen. I forhold til **kultur og opplevelser** har byen flere viktige museer, teater og konserthus Kilden, idrettsanlegg for å nevne noe. Kulturnæringer er langt på vei et urbant fenomen, og tyngden av de profesjonelle kultur- og næringsaktører befinner seg i storbyene. I storbykjernen finnes det støtte i at det er en viss konsentrasjon, samt enkelte større drivere, eksempelvis de store institusjonene
- Gjennom **Knutepunkt Sørlandet** samarbeider Kristiansand kommune innen politiske tema, tjenesteproduksjon og utføring av støttetjenester sammen med seks omliggende kommuner. Kommunene som deltar i samarbeidet er Birkenes, Lillesand, Kristiansand, Vennesla, Iveland, Songdalen og Søgne. Hensikten er å sikre innbyggerne i regionen et så godt og effektivt tjenestetilbud som mulig. De syv kommunene utgjør et felles bo- og arbeidsmarked. Økt bevissthet rundt dette har skapt grobunn for å samarbeide på stadig nye områder. Gjennom Knutepunkt Sørlandet ble det i 2006 tatt initiativ til å utrede felles brannvesen i Kristiansandsregionen. Kristiansandsregionen brann og redning IKS dekker et areal på nærmere 2.000 km² og har ansvar for 121.214 innbyggere.
- Kommunene i Knutepunkt Sørlandet og **Sørlandet sykehus HF** samarbeider om blant annet **lokalmedisinske tjenester**. Samhandlingsreformen sammen med den nasjonale helse og omsorgsplanen er grunnlaget for arbeidet med prosjektet om lokalmedisinske tjenester som også har fått støtte fra Helsedirektoratet. Kristiansand kommune fikk i 2015 et viktig oppdrag fra Helsedirektoratet der en skal etablere et midlertidig nasjonalt responscenter. Senteret skal bistå kommunene i en overgang fra analoge til digitale trygghetsalarmer og redusere risiko. All erfaring fra utviklingsarbeid viser at det kun er større kommuner som har ressurser til å ta ansvar for og gjennomføre slike krevende utviklingsprosjekter.
- Kommunestyrene i Søgne, Songdalen og Birkenes og bystyrene i Lillesand og Kristiansand har vedtatt å etablere en felles **barneverntjeneste** fra 1.1.2016. Kristiansand kommune er vertskommune for den nye barneverntjenesten. Alle ansatte blir ansatt i Kristiansand kommune fra denne datoen. Etablering av Barneverntjenesten for Kristiansandregionen må sees i lys av økte krav til robuste og forsvarlige barneverntjenester og oppgaveoverføringer fra statlig til kommunalt barnevern.
- **Kristiansand havn** er en av landets viktigste havner, og har aktivitet innenfor en rekke virksomhetsområder. Havnen har status som Norges viktigste, sydlige transportknutepunkt. På strekningen Grenland-Stavanger er Kristiansand havn hovedhavn for gods-og fergetrafikk. Etterspørselen etter samarbeid med Kristiansand kommune er stor – og økende. Kristiansand har de siste årene lagt stor vekt på å ta en regional rolle for havnevirksomheten, men den er kapasitetskreven.
- **Areal- og transportplansamarbeidet** er et samarbeid mellom kommunene i Kristiansandsregionen, de to fylkeskommunene på Agder, Statens vegvesen region sør og

Agder Kollektivtrafikk. Bærekraftige transportløsninger og en bærekraftig arealpolitikk står i fokus og utvalget prøver å legge til rette for dette.

- **Kristiansand og Vennesla Interkommunale Avløpsanlegg (KVIA)** er et interkommunalt selskap som har som formål å drive en felles hovedkloakkledning. Selskapet driftes av Kristiansand kommunes vann og avløpsavdeling.
- Kristiansandsregionens kommunale IKT-tjeneste (**KRIKT**) er et **interkommunalt IKT-samarbeid** mellom kommunene Kristiansand, Songdalen, Lillesand, Iveland og Birkenes. Tjenesten er lokalisert i Kristiansand, og er et utvidet IKT-samarbeid mellom de fem kommunene. Kristiansand kommune driver og har arbeidsgiveransvaret for de ansatte. De samarbeidende kommunene ønsker å være i front for å møte fremtidens krav til tjenesteutvikling med støtte i IKT.
- **Midt-Agder Friluftsråd (MAF)** er et frivillig interkommunalt samarbeidsorgan som skal ivareta almennhetens friluftsinnteresser og tilrettelegge for friluftsliv i regionen. Kommunene Kristiansand, Vennesla, Søgne og Songdalen i Vest-Agder fylke og Evje og Hornnes, Iveland, Birkenes og Lillesand i Aust-Agder fylke er med på dette samarbeidet.

2.2 Hva kan staten bidra for å gjøre storbyene bedre i stand til å bidra til regional utvikling

Storbyene ser arbeidet med kommunereformen som et positivt bidrag til bedre og mer effektiv regional næringsutvikling. Dette synet er klart uttrykt også av NHO og lokale næringsforeninger. Staten kan bidra også på andre måter, her nevnt stikkordsmessig:

- Staten må samordne sine etaters regionale struktur slik at samhandlingsmønsteret forenkles.
 - Staten må samordne sine etaters høringsuttalelser i lokale og regionale spørsmål, slik at den bidrar til mer effektive beslutningsprosesser og blir en mer forutsigbar samarbeidspartner.
 - Flytte ut statlige etater fra Oslo, jfr avtalen om nytt inntektssystem for kommunene, vedtatt våren 2016.
 - Utforme inntektssystemet slik at det ivaretar storbyenes mulighet til å ta hånd om veksten og storbyens spesielle utfordringer.
 - Avklare de nye fylkenes samfunnsutviklerrolle slik at fordeling av myndighet og ansvar mellom de nye fylkene og storbyene er avklart. Storbyene må sikres handlefrihet ut fra sine forutsetninger og ikke begrenses i sin utviklingsrolle.
 - Storbyene bør få større råderett over næringspolitiske virkemidler i sitt influensområde. Storbyen har grunnlaget for å skape vekstkraft sammen med distriktene. Ikke minst er det viktig at storbyene blir gitt virkemidler til å styrke den svært positive utviklingen i de unge nyskappings- og innovasjonsmiljøene i storbyene.
 - Ved en eventuell nedlegging av de regionale styrene i Innovasjon Norge må fullmaktene til de regionale lederne økes kraftig. En sentralisering av beslutningsmakten til Oslo vil gi uinformerte beslutninger og virke veksthemmende.
- 2. Hvordan kan staten bli en bedre samarbeidspartner for byene og bidra til å forsterke deres tiltak for å få klimautslippene ned, bokvaliteten opp og nytt liv i sentrum?**

Statens mål for byenes utvikling er uttrykt gjennom Klimaforliket i Stortinget, Nasjonal transport plan 2014-2023, de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging (juni 2015), og nå også gjennom Bymiljøavtaler.

Regjeringens og Stortingets mål om at all vekst i persontransporten i byområdene skal skje med kollektive transportmidler, gange og sykkel er en ambisiøs målsetting, som storbyene slutter seg til. For å hindre alvorlige klimaendringer må landet både nasjonalt og regionalt i årene som kommer omstilles til et lavutslippssamfunn. Det må sterkere virkemidler til for å sikre en mer effektiv ressursutnyttelse i areal- og samfunnsutviklingen.

Produktivitetskommisjonen peker på at nesten 90 pst. av den norske befolkningen nå bor i byer og byregioner. Betydningen av produktivitetsutvikling i byområder bør derfor få større plass i politikktutforming. Dette handler om å motvirke agglomerasjonsulemper og utløse agglomerasjonsgevinster gjennom gode transportsystemer og utbyggingsmønstre (NOU 2015:1, s 36). Videre kreves det bedre styring i byregioner for å sikre helhetlige areal- og transportløsninger, samt å utløse potensialet for verdiskaping og innovasjon. Regionforstørring øker verdiskapingen og vil være en tydelig trend i overskuelig framtid, det økte transportbehovet det fører til må løses på en klimavennlig måte.

Storbyene mener at kommunesammenslåinger kan gi bedre styringsmuligheter på dette området. I de største arbeidsmarkedsregionene må dette suppleres med sterkere regional samordning. Gjeldende kommuneplan for Kristiansand poengterer også viktigheten av å styrke Kvadraturen som byens og regionens sentrum. «Et vitalt og spennende sentrum med økt handel, økt antall arbeidsplasser, styrket byliv og kulturtilbud er forutsetningene for at byen oppfattes som attraktiv, men også for å styrke identitet og tilhørighet.»

Norsk sentrumsutvikling som representerer en rekke nærings- og handels-foreninger (bl a. Kvadraturen i Kristiansand AS), har anbefalt at det etableres en BID-ordning (*Business Improvement District*) som en forvaltningsordning med basis i en egen lov – kalt «Lov om vitalisering av sentrum og bymessige tettsteder (vitaliseringsloven)». BID kan være et egnet verktøy for organisert og systematisk sentrumsutvikling, drift av fellesareal, markedsføring og omdømmebygging, skjøtsel og områdevis forbedring.

Handel og service er de viktigste drivkreftene for utvikling av attraktive og levende byer og tettsteder. Faktabaserte undersøkelser viser imidlertid at sentrumshandelen er på vikende front og at viktige service- og tjenestetilbud svekkes. For å fornye og vitalisere sentrum, forbedre ressursutnyttelsen og øke forutsigbarheten for de involverte, må det legges til rette for et langsiktig og forpliktende samarbeid mellom de berørte aktørene. Det innebærer at strategier, aktiviteter og behov må ses i sammenheng med kommunale planer og tiltak, og bygge opp under felles mål. Kristiansand kommune ser behov for å styrke et forpliktende samarbeid mellom partene og støtter NSU's forslag til etablering av en BID ordning basert på et eget lovverk.

3.1 Transport

Målsettingen om lavutslippssamfunnet og ”det grønne skiftet” har betydelige konsekvenser både for statens politikk og for byenes egen politikk innen flere områder. Et viktig spørsmål til Staten er om det er en god nok sammenheng mellom ovennevnte utfordringer og målsettinger på den ene siden og utforming av nasjonal politikk og virkemidler på den andre. Storbyene kan ikke se at disse målene gjenspeiles tilstrekkelig i forslag til prioriteringer og prosjekter i forarbeidet til NTP 2018-2029. Det må større investeringer i jernbane og annen kollektivtransport til for å oppnå nullvekstmålet i storbyregionene, og økte statlige tilskudd til drift av kollektivtransport.

For byene og deres omland er riktig lokalisering av boliger, arbeidsplasser og tjenester, sett i sammenheng med fortetting og transportsystem den mest effektive og varige måten for å oppnå redusert biltransport. Ved å skape korte avstander til det som innbyggerne skal nå, forenkles og reduseres reiseaktiviteten.

Storbyene mener at dagens utvikling gir grunn til å ta opp om det nasjonalt kan etableres sterkere arealpolitiske virkemidler for å oppnå en arealbruk og infrastruktur også i kommunene utenfor storbyene, som legger til rette for mer klimavennlig transportadferd.

Kommuneplanen for Kristiansand uttaler viktigheten av fortetting og transformasjon i eksisterende byggeområder. Staten har derfor også et særskilt ansvar for å sørge for at deres virksomheter lokaliseres i eller i tilknytning til eksisterende sentra og knutepunkter. Dette er også viktig for å få redusert bilbruken og derved klimautslippene.

3.2 Offentlige tjenester og tomtepolitikk

Storbyene peker på den nære sammenhengen mellom transportutfordringene på den ene siden og arealbruk og utbyggingsmønster på den andre. Når byen vokser må kommunen bygge nye skoler, sykehjem og idrettsanlegg med mer. Til sammen innebærer dette betydelige utfordringer for storbyenes tomtepolitikk og investeringsrammer. En statlig ordning for tilskudd og langsiktig finansiering av denne type strategiske tomteerverv, som ikke belaster kommunenes investeringsrammer på samme måte som i dag, kunne forsterke byenes arbeid med attraktiv og klimavennlig byutvikling.

Det bør også i større grad legges til rette for muligheter til å transformere sentrumsnære areal til tjenesteyting. Staten kan i denne forbindelse legge til rette for at det kan utøves mer skjønn i slike saker. Eksisterende retningslinjer og detaljerte krav til utforming må i noen tilfeller vike for at f. eks. barnehager og skoler kan oppføres innenfor eksisterende byggeområder eller som påbygg til allerede eksisterende institusjoner.

3.3 Boligpolitikk

Det er i Kristiansand en uttalt politikk at skole, barnehage og bydelshus skal lokaliseres i eller i tilknytning til områdesentra. Etablering av nye større boligområder langt fra sentrum og eksisterende sentra bidrar til økt byspredning all den tid nyetablering av offentlige tjenester ikke vil finne sted i samme grad som tidligere. Staten kan på dette området gi sterkere føringer for hvor langt unna lokalsentra nye boligområder skal tillates.

Når byene vokser vil en stå overfor betydelige utfordringer når det gjelder boliger til økonomisk vanskeligstilte og ulike typer formålsboliger, som f.eks. boliger til mennesker med psykiske utviklingshemninger, unge fysisk funksjonshemmede eller mennesker med rusproblemer.

Med økt innvandring vil det også være behov for å bosette mange nye innbyggere. For å unngå opphopning av innvandrere og andre økonomisk vanskeligstilte i enkelte bydeler er det viktig at det lar seg gjøre å bygge boliger til disse også i bydeler med høyere markedspriser.

I denne forbindelse er Husbankens program *Bolig for velferd* et positivt initiativ. Her skal Husbanken koordinere flere statsetaters innsats overfor kommunene, for å bedre boligforsyningen til vanskeligstilte grupper i boligmarkedet. Storbyene mener at Husbanken som et virkemiddel i boligpolitikken overfor bør styrkes.

Det er et politisk mål at folk skal kunne få bo i sin bolig lengst mulig. Det vil derfor være viktig å utvikle byene og bydelene slik at egenomsorgsevnen optimaliseres. I 2050 må vi regne med en tredobling av personer over 90 år og mer enn en dobling av befolkningen som er 80-89år. Samtidig reduseres andelen av befolkningen i yrkesaktiv alder slik at det vil bli færre til å betjene de som trenger hjelp. Optimalisering av egenomsorg reduserer behov for

offentlig hjelp og vil dermed dempe den tiltagende mangel på arbeidskraft som en kan forvente i forbindelse med eldrebølgen og en mer enn doblet omsorgstygde i befolkningen.

Kristiansand, 21.09.2016

For Kristiansand kommune,

Tor Sommerseth,
Rådmann

Øyvind Lyngen Laderud
Koordinator – Samfunn og næring